Møte torsdag den 17. desember kl. 19.20

President: O d d H o l t e n

D a g s o r d e n (nr. 5):

1. Referat
2. Odelstingets vedtak til lov om endringer i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) og i enkelte andre lover
   (Besl. O. nr. 27 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 21 (1998-99) og Ot.prp. nr. 4 (1998-99))
3. Odelstingets vedtak til lov om endringer i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. og i lov av 28. mai 1959 nr. 12 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a.
   (Besl. O. nr. 28 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 22 (1998-99) og Ot.prp. nr. 16 (1998-99))
4. Odelstingets vedtak til lov om endring i lov av 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank
   (Besl. O. nr. 29 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 20 (1998-99) og Ot.prp. nr. 15 (1998-99))
5. Odelstingets vedtak til lov om endringer i lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner
   (Besl. O. nr. 30 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 23 (1998-99) og Ot.prp. nr. 83 (1997-98))
6. Odelstingets vedtak til lov om oppheving av lov av 4. juni 1976 nr. 39 om pengelotteri
   (Besl. O. nr. 31 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 19 (1998-99) og Ot.prp. nr. 74 (1997-98))
7. Odelstingets vedtak til lov om endringer av kredittilsynsloven samt endringer i visse andre lover på Finansdepartementets område (stans av ulovlig virksomhet m.v.)
   (Besl. O. nr. 32 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 24 (1998-99) og Ot.prp. nr. 65 (1997-98))
8. Odelstingets vedtak til lov om revisjon og revisorer (revisorloven)
   (Besl. O. nr. 33 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 25 (1998-99) og Ot.prp. nr. 75 (1997-98))

S a k n r . 1

Referat

1. (7) Stortingets presidentskap melder at den innkalte vararepresentant for Oslo, Lisbet Rugtvedt, er innvalgt til Lagtinget for den tid hun møter for representanten Erik Solheim.
   Enst.: Vedlegges protokollen.
2. (8) Odelstingets presidentskap melder: År 1998, den 14. desember, holdtes Odelsting. Da ble behandlet: Lagtingets anmerkning til Odelstingets vedtak til lov om interkommunale selskaper (Besl. O. nr. 26.)
   Odelstinget besluttet: Lagtingets anmerkning bifalles.
   Enst.: Lovbeslutningen blir som bifalt av begge ting i samsvar med Grunnloven å oversende Kongen.

S a k n r . 2

Odelstingets vedtak til lov om endringer i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) og i enkelte andre lover (Besl. O. nr. 27 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 21 (1998-99) og Ot.prp. nr. 4 (1998-99))

Erik Dalheim (A): Jeg vil vise til den grundige og saklige debatt som ble ført i Odelstinget i forhold til de forslag jeg nå vil referere, men som der beklageligvis ikke fikk flertall. Med bakgrunn i det vil jeg også i Lagtinget fremme følgende forslag på vegne av Arbeiderparitet og Sosialistisk Venstreparti:

«Odelstingets vedtak bifalles ikke.

Lagtingets anmerkning:

§ 8-3 andre ledd antas å burde utgå.

§ 8-47 fjerde ledd antas å burde utgå.

§ 9-3 andre ledd antas å burde utgå.

§ 15-12 sjette ledd antas å burde lyde:

«Uten hensyn til bestemmelsen i § 15-5 tredje ledd bokstav c, kan det fortsatt gis utdanningsstønad til et medlem som under utdanningen mister retten til andre stønader etter dette kapitlet.»»

Så vil jeg på vegne av Arbeiderpartiet fremme følgende forslag, som vi stod alene om:

«Odelstingets vedtak bifalles ikke.

Lagtingets anmerkning:

I

Folketrygdloven

§ 8-12 første og andre ledd antas å burde lyde:

«Når en arbeidstaker har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen *247* dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Når andre medlemmer har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 250 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden. Dersom trygden yter sykepenger i de første *17 kalenderdagene* eller to ukene, ytes det sykepenger i opptil 260 dager.

Et medlem som har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at vedkommende sist fikk sykepenger fra trygden, får igjen rett til sykepenger fra trygden i *247*, 250 eller 260 sykepengedager. Ved vurderingen av om medlemmet har vært helt arbeidsfør, ses det bort fra perioder da vedkommende har mottatt sykepenger i arbeidsgiverperioden eller fra forsikringen for selvstendig næringsdrivende og frilansere for de første 14 dagene»

§ 8-14 andre ledd antas å burde lyde:

«Til en arbeidstaker ytes reisetilskottet tidligst fra og med *18.* dag etter at arbeidsuførheten oppstod. Ellers ytes reisetilskottet tidligst fra og med 15. dag.»

§ 8-17 første ledd bokstav b antas å burde lyde:

«når arbeidstakeren har rett til sykepenger i de *første 17 kalenderdager* av sykefraværet, men arbeidsgiveren ikke er forpliktet til å yte sykepenger etter § 8-18,»

§ 8-19 første ledd antas å burde lyde:

«Arbeidsgiveren skal betale sykepenger i et tidsrom på opptil *17 kalenderdager* (arbeidsgiverperioden).»

§ 8-19 tredje og fjerde ledd antas å burde lyde:

«Når det er gått mindre enn *17 kalenderdager* siden forrige sykefravær, skal et nytt sykefravær regnes med i samme arbeidsgiverperiode.

Når arbeidstakeren har vært i arbeid sammenhengende i *17 kalenderdager* etter et sykefravær, plikter arbeidsgiveren igjen å betale sykepenger for et tidsrom på opptil *17 kalenderdager* (en ny arbeidsgiverperiode).»

§ 8-21 første ledd antas å burde lyde:

«En arbeidsgiver kan forsikre seg mot ansvar for sykepenger i arbeidsgiverperioden når de samlede lønnsutbetalingene i det foregående året ikke overstiger 40 ganger grunnbeløpet.»

§ 8-24 fjerde ledd antas å burde lyde:

«Egenmelding kan nyttes for opptil tre kalenderdager om gangen. Ved nytt sykefravær innen *17 kalenderdager* regnes tidligere fraværsdager uten legeerklæring med.»

§ 8-33 første ledd antas å burde lyde:

«Trygden yter feriepenger av sykepenger som trygden har utbetalt til en arbeidstaker etter § 8-17. Feriepenger ytes bare for de første *47 sykepengedagene* i opptjeningsåret, se ferieloven *§ 10 nr. 4*.»

§ 8-55 bokstav f antas å burde lyde:

«Sykepenger fra trygden ytes i opptil *247*, 250 eller 260 dager uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.»

§ 10-8 tredje ledd bokstav a og b antas å burde lyde:

«a)har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen *247, 250 eller 260* sykepengedager i løpet av de siste tre årene (§ 8-12), og fortsatt er arbeidsufør,

b)har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen *247, 250 eller 260* sykepengedager i løpet av de siste tre årene (§ 8-12), og igjen blir arbeidsufør mens vedkommende er i arbeid uten å ha opparbeidet seg rett til sykepenger på nytt,»

II.

Lov 29. april 1988 nr 21 om ferie

§ 10 nr. 4 andre ledd bokstav a antas å burde lyde:

«sykepenger utbetalt av folketrygden for inntil *47 dager* hvert opptjeningsår, jf. folketrygdloven § 8-33. I tillegg betaler trygden feriepenger av sykepenger som arbeidsgiver får refundert fra trygden for arbeidstakere som er unntatt fra reglene om arbeidsgiverperioden etter folketrygdloven § 8-20 eller av omsorgspenger ved barns eller barnepassers sykdom ut over 10 dager etter folketrygdloven *§ 9-8* , jf. § 9-9. Trygden betaler også feriepenger for inntil 12 uker (60 sykepengedager) av opplæringspenger og pleiepenger ved barns sykdom etter folketrygdloven § 9-17.»»

Presidenten: Representanten Erik Dalheim har fremsatt det forslag han har referert.

Vidar Kleppe (Frp): Jeg vil også henvise til debatten i Odelstinget om denne viktige, store saken. I og med at dette ikke har omfattet det kompromisset vi har inngått med mellompartiene, ser vi det nødvendig å ta opp forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Derfor vil jeg fremme følgende forslag:

«Odelstingets vedtak bifalles ikke.

Lagtingets anmerkning:

§ 8-31 første ledd antas å burde utgå.

Romertall VIII § 1 fjerde ledd og ny § 19 b antas å burde utgå.

Romertall IX Ny § 1-1 a antas å burde utgå.»

Presidenten: Representanten Vidar Kleppe har fremsatt det forslaget han har referert.

Flere har ikke bedt om ordet.

Presidenten vil anbefale at vi først stemmer over forslaget fra Fremskrittspartiet, deretter over forslaget fra Arbeiderpartiet og til slutt over forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti. – Slik vil det bli gått frem.

V o t e r i n g :

1. Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 22 mot 4 stemmer ikke bifalt.
2. Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 16 mot 10 stemmer ikke bifalt.
3. Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 15 mot 11 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Lovbeslutningen blir som bifalt av Lagtinget i overensstemmelse med Grunnloven å oversende Kongen.

S a k n r . 3

Odelstingets vedtak til lov om endringer i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. og i lov av 28. mai 1959 nr. 12 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a. (Besl. O. nr. 28 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 22 (1998-99) og Ot.prp. nr. 16 (1998-99))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Lovbeslutningen blir som bifalt av Lagtinget i overensstemmelse med Grunnloven å oversende Kongen.

S a k n r . 4

Odelstingets vedtak til lov om endring i lov av 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank (Besl. O. nr. 29 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 20 (1998-99) og Ot.prp. nr. 15 (1998-99))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Lovbeslutningen blir som bifalt av Lagtinget i overensstemmelse med Grunnloven å oversende Kongen.

S a k n r . 5

Odelstingets vedtak til lov om endringer i lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner (Besl. O. nr. 30 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 23 (1998-99) og Ot.prp. nr. 83 (1997-98))

Hans J. Røsjorde (Frp): Den saken som vi nå har til behandling, fikk en grundig debatt ved behandlingen i Odelstinget. Således kunne man kanskje la være å komme med et innlegg, men da dette etter Fremskrittspartiets mening er en sak som får meget stor betydning for vår fremtidige verneplikt, finner jeg det likevel riktig å bruke noe tid på en argumentasjon også i Lagtinget.

For det første vil jeg gjerne understreke at det man nå gjør, er å bidra med en begrepsforvirring i forhold til dem som skal forstå hva verneplikt egentlig er. Man blander sammen en militær og en sivil verneplikt. I forhold til den forståelsen i hvert fall jeg har av vårt lovverk når det gjelder verneplikt, er det den militære verneplikt det dreier seg om. Det er retten og plikten til å forsvare sitt land med våpen i hånd og med den risiko dette medfører. Det er ingen enkel situasjon for en soldat å være i, men det er heller ingen enkel situasjon for et land å være uten soldater som utøver de gjerninger som samfunnet pålegger dem. Jeg tror vi bare skal se på dagen i dag for å bli klar over at det kan være nødvendig fra tid til annen å gripe til våpen.

Det er også en rett å si nei til å gjøre den militære verneplikten, og altså utføre en tjeneste sivilt uten bruk av våpen. Det er legitimt, og det er greit. Men ved å blande begrepene sidestiller man på mange måter nå den sivile tjenesteplikt med den militære verneplikt.

Så kan vi spørre oss: Hvorfor er dette nødvendig? Jeg vil hevde at dette åpenbart må være for å bidra til en undergraving av den militære verneplikt. Jeg har vanskelig for å se det annerledes. Den sivile tjenesteplikten er klart og entydig definert og gir rom for det tjenesten skal inneholde.

Det som videre blir en utfordring, er selvsagt at med den endring av erklæringen som nå foreslås, hvor politiavhøret tas bort, vil det være mye enklere å levere inn en egenerklæring – kanskje på et malskjema. Mange vil hevde at det var fullt mulig å legge fram en ensartet forklaring også under et politiavhør, men det krever altså noe mer – det krever en overbevisning som dokumenteres gjennom det utsagn som gjøres.

Det er også slik at flertallet som går inn for dette, gjennom debatten i Odelstinget har gitt uttrykk for at man ikke føler seg helt trygg på om dette kan innebære en betydelig økning av de som søker seg bort fra den militære verneplikten, og at man på en måte da gjerne vil komme tilbake igjen. Det finnes erfaringer fra andre land hvor en slik lempelighet har betydd økning.

Vi er dag – det må vi ha klart for oss hvis vi ønsker å opprettholde den militære verneplikten – i den situasjon at svært få gjennomfører tjenesten fullt ut. Og øker frafallet ytterligere i de årsklassene som nå skal inn til tjeneste, vil man ikke være i stand til å utdanne de soldater som skal gå inn i våre vernepliktsoppsetninger. Og da har man oppnådd noe ganske dramatisk: Da er man med på å bidra til å undergrave vårt vernepliktsforsvar, rett og slett ved at man ikke makter å frembringe utdannede, kvalifiserte soldater til et vernepliktsforsvar som et klart flertall sier at de er for. Derfor blir dette etter min oppfatning en merkverdig motsetning, det henger ikke sammen. Skulle det da vise seg – og det får vi se i de aller nærmeste årene – at antallet som benytter denne lettvinte adgangen, medfører at antallet sivile tjenestepliktige øker – jeg bruker bevisst den tittel – skal det bli moro å se hvorledes man håndterer den situasjonen. Jeg håper selvsagt at det ikke vil bli resultatet, for jeg tror fortsatt at de fleste unge, norske menn har ansvars- og pliktfølelse overfor landet som de er født i, og som de har en rett og plikt til å forsvare. Men det politiske flertall har så menn ikke bidratt til å gi dem støtte.

Jeg skal ikke bruke særlig mye mer tid på dette, men jeg må si at jeg synes at den utviklingen vi har hatt her, bærer preg av at viljen gjennom dette er noe annet enn det man gir inntrykk av. Og jeg vil anta at det ikke er svært lenge til noen her i huset tar til orde for at tjenestetiden skal bli lik for militære vernepliktige og sivile tjenestepliktige. Hvis det skulle bli resultatet, mener jeg å ha fått dokumentert den påstanden jeg kom med for kort tid siden. Vi har i andre lover sett en utvikling mot det samme, og jeg avventer meget spent hva som skjer.

Jeg vil for øvrig få lov til å berømme representanten Hernæs for en iherdig debattinnsats i Odelstinget.

Fra Fremskrittspartiets side tar vi dette svært alvorlig, og vi vil følge veldig nøye med i den utviklingen som skjer når det gjelder den militære verneplikt. Jeg skal derfor få lov å ta opp følgende forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre:

«Odelstingets vedtak bifalles ikke.

Lagtingets anmerkning:

§ 2 antas å burde lyde:

«Når en vernepliktig ber om det, skal hans militære foresatte og utskrivingsmyndighetene gi ham rettledning om adgangen til å søke fritaking fra militærtjenesten og om framgangsmåten.

Søknad kan tidligst settes fram på sesjonen eller etter at den vernepliktige på annen måte er klassifisert. Søknaden skal være grunngitt og følges av de bevitnelser søkeren vil bruke som bevis.

Søknaden sendes den militære avdeling søkeren hører til, eller, om den settes fram før fordelingen, til vedkommende regionale vernepliktsavdeling. Den militære avdeling sender i tilfelle søknaden til den vernepliktsavdelingen som søkeren hører inn under. Denne sender søknaden til politimesteren der søkeren bor, med de opplysninger de militære myndigheter har om søkeren. Politimesteren innhenter søkerens muntlige forklaring og skaffer såvidt mulig til veie opplysninger om søkerens alminnelig livsforhold og annet som kan klargjøre saken. Han sender deretter saken til vedtaksorganet med sin tilrådning.

Kan en søknad ikke avgjøres på det foreliggende grunnlag, kan søkeren pålegges å tilveiebringe ytterligere opplysninger. Søkeren kan herunder pålegges å møte personlig for vedtaksorganene.

Kongen gir nærmere regler om behandling av søknadene.»

§ 9 første ledd tredje punktum antas å burde utgå.

§ 9 andre ledd andre punktum antas å burde lyde:

«Reises sak etter at den vernepliktige er innkalt eller har møtt til tjeneste, skal innkallingen opprett-

holdes eller tjenesten fortsette inntil saken er avgjort av domstolene.»»

Likeledes vil jeg på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet fremme følgende forslag:

«Odelstingets vedtak bifalles ikke.

Lagtingets anmerkning:

Romertall II antas å burde utgå.»

Siri Frost Sterri (H): Jeg har stor forståelse for at hr. Røsjorde, som også er medlem av forsvarskomiteen, føler et behov for å si noen ord i denne saken her i Lagtinget.

Jeg kan bare si på Høyres vegne at innlegget her var et både godt og dekkende sammendrag av den argumentasjon som også fra Høyres side ble fremført i Odelstinget da man der behandlet denne saken, så her er vi fullt ut på linje. Jeg har derfor heller ikke noe å tilføye – vil bare vise til den debatten som var i Odelstinget om denne saken.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5.

Hans J. Røsjorde har fremsatt de forslag han selv refererte.

Presidenten vil anbefale at vi først stemmer over forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre og deretter over forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet.

V o t e r i n g :

1. Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 18 mot 8 stemmer ikke bifalt.
2. Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet ble med 16 mot 10 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Lovbeslutningen blir som bifalt av Lagtinget i overensstemmelse med Grunnloven å oversende Kongen.

S a k n r . 6

Odelstingets vedtak til lov om oppheving av lov av 4. juni 1976 nr. 39 om pengelotteri (Besl. O. nr. 31 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 19 (1998-99) og Ot.prp. nr. 74 (1997-98))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Lovbeslutningen blir som bifalt av Lagtinget i overensstemmelse med Grunnloven å oversende Kongen.

S a k n r . 7

Odelstingets vedtak til lov om endringer av kredittilsynsloven samt endringer i visse andre lover på Finansdepartementets område (stans av ulovlig virksomhet m.v.) (Besl. O. nr. 32 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 24 (1998-99) og Ot.prp. nr. 65 (1997-98))

Vidar Kleppe (Frp): Jeg vil henvise til debatten om denne saken i Odelstinget og den gode innsatsen som ble gjort fra Fremskrittspartiets side.

På en rekke områder hadde vi sammenfallende syn med partiet Høyre. Derfor vil jeg på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre fremme følgende forslag:

«Odelstingets vedtak bifalles ikke.

Lagtingets anmerkning:

Romertall VI § 2-2 annet ledd nr. 7 antas å burde utgå.

Romertall VIII § 5 første ledd bokstav a antas å burde utgå.»

Presidenten: Vidar Kleppe har fremsatt det forslag han selv har referert.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 7.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 18 mot 8 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Lovbeslutningen blir som bifalt av Lagtinget i overensstemmelse med Grunnloven å oversende Kongen.

S a k n r . 8

Odelstingets vedtak til lov om revisjon og revisorer (revisorloven) (Besl. O. nr. 33 (1998-99), jf. Innst. O. nr. 25 (1998-99) og Ot.prp. nr. 75 (1997-98))

Erik Dalheim (A): På vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil jeg ta opp vårt forslag fra Odelstinget når det gjelder revisorloven. Forslaget lyder:

«Odelstingets vedtak bifalles ikke.

Lagtingets anmerkning:

§ 2-2 tredje ledd antas å burde lyde:

«Kongen kan i forskrift eller i det enkelte tilfelle gjøre unntak fra plikten etter første ledd til å ha registrert eller statsautorisert revisor og kan på samme måte bestemme at i et selskap der én eller flere kommuner har mer enn femti prosent av stemmene, kan kommune- eller fylkesrevisjonen velges som revisor. Bestemmelsen i kapittel 6 om revisors taushetsplikt og opplysningsplikt gjelder i så fall tilsvarende.»

§ 3-3 fjerde ledd antas å burde lyde:

«Kredittilsynet kan godkjenne inntil to års praksis fra internrevisjon, offentlig revisjon, ettersynsvirksomhet eller annen relevant virksomhet som praksis etter første ledd. De kan gi nærmere regler om at inntil tre års praksis fra kommunal- og fylkeskommunal revisjon og skatterevisjon kan godkjennes som praksis etter første ledd.»»

Jeg vil i den sammenheng vise til debatten i Odelstinget og vår begrunnelse som finnes i det derfra eksakte referat.

Presidenten: Erik Dalheim har fremsatt det forslaget han selv har referert.

Elsa Skarbøvik (KrF): Jeg vil på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vise til debatten i

Odelstinget, der det var fremmet forslag fra vår side. Men siden det ble forkastet, tar vi det ikke opp her i Lagtinget.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 15 mot 11 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Lovbeslutningen blir som bifalt av Lagtinget i overensstemmelse med Grunnloven å oversende Kongen.

Møtet hevet kl. 19.50.